МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

Факультет економіки моря

Кафедра обліку і економічного аналізу

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з науково-педагогічної роботи _____ Є.О. Слободян

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Аналіз і управління бізнес процесами

Analysis and management of business processes

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

тип дисципліни вибіркова

мова викладання українська

Миколаїв – 2024

2

“____” _____2024 року. – 14с.

Розробник: О.В. Погорєлова к.е.н., професор кафедри «Облік і економічний аналіз»

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни «Аналіз і управління бізнес процесами» розглянуто на засіданні кафедри обліку і економічного аналізу
Протокол №_4_ від «_12_» _11_____2024 р.

Завідувач кафедри «Обліку і економічного аналізу»,
кандидат економічних наук, професор _____ Олена ПОГОРЄЛОВА

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни «Аналіз і управління бізнес процесами» розглянуто методичною радою ФЕЕМ НУК
Протокол №_5_ від «_16_» _12_____2024 р.

Голова методичної ради ФЕЕМ НУК,
кандидат економічних наук, доцент Вячеслав ІВАТА

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни «Аналіз і управління бізнес процесами» погоджено з навчальним відділом НУК

Начальник навчального відділу НУК,
кандидат технічних наук, професор НУК Андрій ЛАБАТРКАВА

Робоча програма навчальної дисципліни «Аналіз і управління бізнес процесами» затверджено Навчально -методичною радою НУК
Протокол №_10_ від «_23_» _12_____2024 р.

Голова НМР НУК
кандидат технічних наук, доцент Сергій СЛОБОДЯН

© НУК, 2024
© Погорєлова О.В., 2024

ЗМІСТ

	Вступ……..	4
1.	Опис навчальної дисципліни……..	5
2.	Мета вивчення навчальної дисципліни…….	5
3.	Передумови для вивчення дисципліни……..	5
4.	Очікувані результати навчання……..	6
5.	Програма навчальної дисципліни……..	6
6.	Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування ……..	9
7.	Форми поточного та підсумкового контролю……..	9
8.	Критерії оцінювання результатів навчання……..	13
9.	Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна…….	13
10.	Рекомендовані джерела інформації……	14

ВСТУП

Анотація

Дисципліна спрямована на формування у студентів необхідних теоретичних знань і практичних навичок з ефективного управління проєктами, адаптації і впровадження проєктних рішень у практичну діяльність із застосуванням універсальних технологій проєктного менеджменту.

В умовах підвищення рівня не стабільності бізнес-середовища все більшого значення набуває здатність організацій оперативно трансформувати систему бізнес-процесів на основі їх аналізу та ефективних управлінських рішень для досягнення стратегічних цілей організації. Вивчення дисципліни дасть змогу сформувати теоретичні та практичні знання щодо методології проведення аналізу бізнес-процесів, їх оптимізації та формування бізнес- моделі на різних стадіях розвитку підприємства.

Ключові слова: бізнес-план; управління проєктами; стейкхолдери проєкту; управління ризиками; економічна ефективність проєкту, бізнес-процеси, аналіз.

Abstract

The discipline is aimed at forming in students the necessary theoretical knowledge and practical skills for effective project management, adaptation and implementation of project solutions in practical activities using universal project management technologies.

In conditions of increasing instability of the business environment, the ability of organizations to quickly transform the system of business processes on the basis of their analysis and effective management decisions to achieve the strategic goals of the organization becomes increasingly important. The study of the discipline will make it possible to form theoretical and practical knowledge regarding the methodology of business process analysis, their optimization and the formation of a business model at various stages of the enterprise's development.

Key words: business plan; project management; project stakeholders; risk management; economic efficiency of the project, business processes, analysis.

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 5</td><td rowspan="3"></td><td colspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 2</td><td>2-й</td><td>2-й</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Електронний адрес РПНД на сайті Університету http://</td><td rowspan="7">Для всіх спеціальностей</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>3-й</td><td>3-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>Індивідуальне науково-дослідне завдання —</td><td>30 год.</td><td>10 год.</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Загальна кількість годин – 150</td><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>30 год.</td><td>10 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5; самостійної роботи студента – 3.</td><td rowspan="6">Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)</td><td>- год.</td><td>- год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>90 год.</td><td>130 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання: -</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: залік</td></tr>
<tr><td colspan="2">Форма контролю: комбінована</td></tr>
</table>

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Аналіз і управління бізнес процесами» є формування базових теоретичних знань і практичних умінь щодо методології проведення аналізу бізнес-процесів, їх оптимізації та формування бізнес- моделі на різних стадіях розвитку підприємства.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни не передбачено.

4. Очікувані результати навчання

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Знати: організаційно-правові форми підприємницької діяльності та базові поняття бізнес-процесу та його складових; моделі управління підприємством; порядок побудови моделі ланцюгових бізнес-процесів; зміст управління ресурсами бізнес-процесів; методики оцінки стану протікання бізнес- процесів.

Вміти:

- описувати бізнес- процеси;
- користуватися програмними продуктами для опису бізнес- процесів;
- будувати моделі бізнес-процесів;
- оцінювати ефективність і результативність бізнес- процесів.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи управління бізнес-процесами

Тема 1. Процесний підхід в управлінні організацією [1, с. 20-45]; [2, с. 15-28].

Тема 2. Бізнес- процес як об'єкт управління [1, с. 50-75]; [2, с. 40-55].

Тема 3. Особливості управління бізнес-процесами [1, с. 60-82]; [2, с. 104-130].

Тема 4. Вимірювання і аналіз стану протікання бізнес-процесів [1, с. 130-155]; [2, с. 140-152]; [5, с. 7-27].

Змістовий модуль 2. Моделювання, управління та оцінка ефективності основних бізнес-процесів на підприємстві

Тема 1. Моделювання бізнес-процесів [3, с. 17-35]; [4, с. 31-48]; [5, с. 30-52].

Тема 2. Моделювання виробничих бізнес-процесів [1, с. 158-161]; [3, с. 84-96]; [4, с. 94-98].

Тема 3. Моделювання допоміжних бізнес- процесів [1, с. 126-150]; [3, с. 98-103]; [5, с. 116-129].

Тема 4. Реінжиніринг бізнес- процесів та методи їх оптимізації [1, с. 155-168]; [3, с. 41-54]; [6, с. 75-87].

1. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи управління бізнес-процесами												
Тема 1. Процесний підхід в управлінні організацією	15	4	4	-	-	7	15	2	2	-	-	11
Тема 2. Бізнес- процес як об'єкт управління	15	4	4	-	-	7	15	2	2	-	-	11
Тема 3. Особливості управління бізнес-процесами	15	4	4	-	-	7	15	1	1	-	-	13
Тема 4. Вимірювання і аналіз стану протікання бізнес-процесів	15	4	4	-	-	7	15	1	1	-	-	13
Разом за змістовим модулем 1	60	16	16	-	-	28	60	6	6	-	-	48
Змістовий модуль 2. Моделювання, управління та оцінка ефективності основних бізнес-процесів на підприємстві												
Тема 1. Моделювання бізнес-процесів	24	4	4	-	-	16	24	1	1	-	-	22
Тема 2. Моделювання виробничих бізнес-процесів	22	4	4	-	-	14	22	1	1	-	-	20
Тема 3. Моделювання допоміжних бізнес- процесів	22	4	2	-	-	16	22	1	1	-	-	20
Тема 4. Реінжиніринг бізнес- процесів та методи їх оптимізації	22	2	4	-	-	16	22	1	1	-	-	20
Разом за змістовим модулем 2	90	14	14	-	-	62	90	4	4	-	-	82
Усього годин	150	30	30	-	-	90	150	10	10	-	-	130

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Застосування процесного підходу у створенні доданої споживчої цінності	4	2
2	Побудова процесної моделі виробничої системи	4	2
3	Підготовка регламенту виконання бізнес-процесу	4	1
4	Оцінка стану протікання процесів	4	1
5	Планування і аналіз стану розвитку підприємства	4	1
6	Розрахунок показників оцінки стану бізнес-процесів «збут – постачання - торгівля»	4	1
7	Модель бізнес-процесу «Фінансовий аналіз і облік»	2	1
8	Структурні елементи, опис та моделювання бізнес-процесу «Управляти персоналом»	4	1
	Разом	30	10

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до лекційних занять – ***0,5 год. / 1 год. занять;***
- підготовка до практичних занять – ***1-2 год. / 1 заняття;***
- підготовка рефератів та їх презентації –***15 год. на 1 роботу;***
- підготовка до контрольних заходів – ***(15-30) год. на 1 захід.***

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до лекційних занять	30	10
2	Підготовка до практичних робіт	15	5
3	Підготовка реферату (презентації)	15	15
4	Підготовка до заліку	30	30
5	Виконання контрольних робіт студентами заочної і дистанційної форм навчання	-	70
	Разом	90	130

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

До методів навчання, якими забезпечується набуття здобувачами відповідних компетенцій через засвоєння програмного матеріалу та активізацію навчального процесу, відносяться:

- для всіх видів занять: робота з літературою, пояснення, дискусія, демонстрування, пояснювально-ілюстративний метод;
- для лекційних занять: лекція, бесіда, ілюстрування;
- для практичних та семінарських занять: вправа, практична робота, повідомлення готової інформації.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- стандартизовані тести;
- практичні роботи;
- реферати (презентації результатів виконаних завдань та досліджень).

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для виставлення заліку. У проміжних оцінках студент може набрати від 60 балів до 80 балів за всі види освітньої діяльності.

Питома вага заліку в загальній системі оцінок – 20 балів. Право здавати залік дається студенту, якій з урахуванням максимальних балів проміжних оцінок і заліку набирає не менше 60 балів. Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок і оцінки іспиту.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання
Критерії оцінювання під час поточного контролю

Кількість балів		Критерії оцінювання
Денна форма	Заочна форма	
Практичні роботи		
2	7	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки
1,5	5	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
1	3	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
0,5	1	Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія.
0	0	Студент не дає відповіді
Реферат		
5	5	Реферат підготовлений на актуальну тему, сутність питання розкрито, побудова логічна, легко сприймається. Студент дає правильні, повні, логічні відповіді на поставлені запитання
4	4	Реферат підготовлений на актуальну тему, сутність питання розкрито, мають місце недоліки побудови і оформлення. Студент дає правильні, повні, логічні відповіді на поставлені запитання, але допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
3	3	Реферат підготовлений на актуальну тему, але сутність питання розкрито не повністю; мають місце недоліки побудови і оформлення. Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована
2	2	Реферат підготовлений на актуальну тему, але сутність питання не розкрито або з помилками; побудова не логічна
1	1	Реферат підготовлений поверхнево, сутність питання не розкрито або з помилками; тема не актуальна, недостатньо обґрунтована
0	0	Студент не підготував реферат

Поточний модульний контроль № 1 у формі тестування

Кількість правильних відповідей	40	36	32	28	24	20	16	12	8	4
Кількість балів	20	18	16	14	12	10	8	6	4	2

Поточний модульний контроль № 2

Кількість балів			
Теоретичне питання № 1	Теоретичне питання №2	Практичне завдання № 3	Разом
5	5	10	20

Кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичне питання	
5	Відповідь правильна, повна, логічна.
3	Відповідь в цілому правильна, містить неточності
1	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
0	Відповідь не правильна або відсутня
Практичне завдання	
10	Практичне завдання виконане правильно і без зауважень, зроблені обґрунтовані висновки
8	Практичне завдання виконане повністю, але містить несуттєві помилки і недоліки
5	Практичне завдання виконане частково або містить несуттєві помилки у розрахунках або в методиці
1	Практичне завдання виконане частково та містить суттєві помилки розрахункового та методичного характеру
0	Завдання не виконане, або розв’язане не вірно

Критерії оцінювання контрольних робіт

Теоретичне питання № 1	Теоретичне питання № 2	Теоретичне питання № 3	Практичне завдання	Разом
6	6	6	22	40

Кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичне питання	
6	Відповідь на питання правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, аргументовані висновки, повний список літератури.
5	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
3	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована,
1	Відповідь не розкриває суті питання, має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія.
0	Відповідь не вірна або не надана.
Практичне завдання	
22	Практичне завдання виконано повністю і правильно, бездоганно оформлено
20	Практичне завдання виконано повністю і правильно (відсутній висновок)
15	Практичне завдання виконане повністю, але містить несуттєві помилки і недоліки

10	Практичне завдання виконане частково, містить несуттєві помилки у розрахунках або в методиці
5	Практичне завдання виконане частково та містить суттєві помилки розрахункового та методичного характеру
0	Рішення не вірне або не надане

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	Т1	Практичне заняття 1.1	2	Практичне заняття	7
		Практичне заняття 1.2	2		
	Т2	Практичне заняття 2.1	2		
		Практичне заняття 2.2	2	Практичне заняття	7
	Т3	Практичне заняття 3.1	2		
		Практичне заняття 3.2	2		
	Т4	Практичне заняття 4.1	2	Практичне заняття	7
		Практичне заняття 4.2	2		
	ПМК		20		
	Разом за змістовний модуль		36	Підготовка реферату	5
ЗМ 2	Т5	Практичне заняття 5.1	2		
		Практичне заняття 5.2	4		
	Т6	Практичне заняття 6.1	4	Практичне заняття	7
		Практичне заняття 6.2	2		
	Т7	Практичне заняття 7.1	4		
		Практичне заняття 7.2	2	Практичне заняття	7
	Т8	Практичне заняття 8.1	4		
		Практичне заняття 8.2	2		
	ПМК		20		
	Разом за змістовний модуль		44	Виконання контрольної роботи	40
Підсумковий контроль		Залік	20	Залік	20
Сума			**100**		**100**

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Під час вивчення дисципліни застосовуються такі технічні засоби: мультимедійний проєктор, інтерактивна дошка, персональний комп'ютер (системний блок, монітор, пристрій введення інформації), планшет або аналогічний девайс, підключений до інтернет через Wi-Fi-модем (роутер). А також: дистанційні платформи MOODL, Zoom та програмні інструменти MS Word, MS Excel, MS Power Point.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Бізнес-планування та управління проектами : навчальний посібник / П. Г. Ільчук, Р. В. Фещур, А. І. Якимів, І. В. Когут, Г. Й. Лучко, Д. І. Скворцов, С. В. Шишковський; за ред. П. Г. Ільчука. Львів, 2020. 215 с.

2. Козир С.В., Слєсарєв В.В., Ус С.А., Хом'як Т.В. Моделювання та реінжиніринг бізнес-процесів: підручн. М-во освіти і науки України; Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро: НТУ «ДП», 2022. – 163 с.

3. Пістунов І.М. Моделювання бізнес процесів [Електронне видання]: навчальний посібник / І.М. Пістунов Електрон. текст. дані. – Д.: НТУ «ДП», 2021. – 130 с. – Режим доступу: http://pistunovi.inf.ua/MOD_BIZ_IIPOU.pdf

4. Пономаренко В. С. Теорія та практика моделювання бізнес-процесів : монографія / В. С. Пономаренко, С. В. Мінухін, С. В. Знахур. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2013. – 244 с.

5. Шуляр Р.В. Розвиток економіко-управлінського інструментарію забезпечення бізнес-процесів: моделювання, регулювання та економічне обґрунтування: монографія. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 276 с.

Допоміжна література

1. Антіпова М.В., Шматковська Т.О. Комп’ютеризований внутрішній аудит: оцінка вихідної бази і алгоритмізація Обліково-аналітичне забезпечення інноваційної трансформації економіки України: Матеріали XV Всеукраїнської науково-практичної конференції (10-12 листопада 2021 року). Одеса: Державний університет «Одеська політехніка», 2021. С. 105 – 107.

2. Дергачов Є. В., Фіщук К. О. Методичні підходи до аналізу та оптимізації бізнес-процесів. Ефективна економіка. 2020. № 11. – URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8382

3. Шматковська, Т., Дзямулич, М., Стащук, О. Особливості моделювання бізнес-процесів в умовах формування цифрової економіки // Економіка та суспільство. 2021. № 26. https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-26-66

4. Яценко В. В. Діджиталізація – сучасний фактор розвитку бізнес-процесів // Ефективна економіка. 2022. № 2. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=10042

Інформаційні ресурси

1. http://www.mon.gov.ua – Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України
2. http://www.nbuy.gov.ua – Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського
3. http://www.ebrd.com – Європейський банк реконструкції та розвитку
4. http://www.worldbank.org – Світовий банк